

Raadsinformatiebrief

Het slavernijverleden van Texel

Zaaknummer 3469582
Portefeuillehouder R. van de Belt
Datum verzending 9 juli 2024

Programma

5	Samen beleven en bewegen
---	--------------------------

Inleiding

In de raadscommissie van 26 juni 2024 heeft de heer F. Zegel van GroenLinks n.a.v. een artikel in het Noord-Hollands Dagblad ('De rede van Texel') over onderzoek naar het slavernijverleden op Texel gevraagd of het college vervolgonderzoek voorziet. Er is toen de toezegging gedaan om de QuickScan die eerder is uitgevoerd n.a.v. een collegevraag met u te delen. Hieronder vindt u deze QuickScan die i.s.m. Kaap Skil is gedaan.

De rol van Texel in de slavenhandel gering lijkt te zijn geweest. Het gaat vooral om een indirecte rol. De Reede van Texel fungeerde in deze enkel als vertrek- of eindpunt van vaarten in de driehoekshandel tussen Nederland, de Goudkust en Curaçao. Dit houdt in dat schepen geladen met Europese handelswaren naar Afrika vertrokken, hier verhandelden ze de goederen voor tot slaaf gemaakten die naar Curaçao gebracht werden. Daar verdwenen de mensen in het plantagenetwerk van de Caraïben. Schepen geladen met plantagegoederen (koffie, specerijen, tabak, etc) en kwamen weer terug naar Nederland. Kaap Skil ziet dit ook terug in de wrakkencomplexen. Het is dus zeer onwaarschijnlijk dat een slavenschip volgeladen met mensen bij Texel lag. Naar schatting werden zo'n 5-10 van de honderden schepen die van de Reede gebruik maakten ingezet bij de driehoekshandel. Economisch gezien waren deze schepen dus weinig relevant.

Op een individueel niveau is het lastiger om uitspraken te doen. Het is onduidelijk of tot slaaf gemaakten aan wal zijn geweest. Wel is bekend dat er enkelingen met hun eigenaar via de Reede doorreisden naar Amsterdam of Den Haag. Wat betreft de Texelaar weet Kaap Skil dat de helft van de mannelijke Texelaars actief was in de scheepvaart, en vermoedelijk dus ook in de vaarten in de driehoekshandel. Een deel van de baten is ongetwijfeld geïnvesteerd op Texel, maar er is geen weet van slavernijhuizen. De economische verbinding is vooral terug te vinden in de Reede en niet op individueel niveau.

Bij een recente navraag bij Kaap Skil kwamen geen nieuwe bevindingen naar voren. Het college besluit dan ook om op dit moment geen diepgaand vervolgonderzoek te laten doen, tenzij daar vanuit de maatschappij behoefte aan is.

Zaaknummer 3469582

Kaap Skil nodigt raadsleden graag uit voor een rondleiding met oog op het slavernijverleden. Nadere informatie voor de rondleiding volgt.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

E. Wolfkamp

M. Pol